

ZOFIA WOŻNA

EGZEMPLARZ OKAZOWY
WYŁĄCZONY ZE SPRZEDAŻY

**WYSTAWA
RZEŹBY
I MALARSTWA
ZOFII
WOŹNEJ**

ZOFIA WOŻNA

ZWIĄZEK POLSKICH ARTYSTÓW PLASTYKÓW
CENTRALNE BIURO WYSTAW ARTYSTYCZNYCH
WARSZAWA, ZACHĘTA PL. MAŁACHOWSKIEGO 3, KWIECIEŃ 1963

1934 absolutorium ASP w Krakowie

UDZIAŁ W WYSTAWACH:

- 1944 Wystawa „Polonia” 1939—1944, Lublin
1946 Ogólnopolski Salon Wiosenny, Warszawa Muzeum Narodowe
Konkurs Rzeźby Religijnej-nagroda MKiS
Wystawa Sztuki Polskiej, Sztokholm
1947 Salon Warszawski, Warszawa Muzeum Narodowe
1948 III Salon Ogólnopolski, Poznań-nagroda
Międzynarodowa Wystawa Kobiet, Paryż
1949 II Doroczna Wystawa Okręgu Warszawskiego, Warszawa
II Festiwal Plastyki, Sopot
V Ogólnopolski Zimowy Salon Plastyki, Radom
Wystawa Marynistyczna, Katowice
1950 I Ogólnopolska Wystawa Plastyki, Warszawa Muzeum Narodowe
1951 III Wystawa Okręgu Warszawskiego ZPAP, Warszawa
II Ogólnopolska Wystawa Plastyki, Warszawa
1952 III Ogólnopolska Wystawa Plastyki, Warszawa
1953 Wystawa Okręgu Warszawskiego ZPAP, Kraków
IV Wystawa Okręgu Warszawskiego ZPAP, Warszawa
IX Wystawa Zimowa Plastyki, Radom
1954 Bułgaria w Pracach Plastyków Polskich, Warszawa
V Wystawa Okręgu Warszawskiego ZPAP, Warszawa
IV Ogólnopolska Wystawa Plastyki, Warszawa-III nagroda
1955 VI Wystawa Okręgu Warszawskiego ZPAP, Warszawa
1956 Wystawa Sztuki Polskiej, India
1958 Wystawa „Rzeźba Warszawska 1945—1960”, Warszawa
1959 XV Ogólnopolski Salon Plastyki, Radom
1960 Wystawa „Rzeźba Polska 1945—1960”, Warszawa
IV Wystawa Plastyki Marynistycznej, Warszawa-nagroda Ligi Morskiej
Wystawa Sztuki Polskiej z okazji zjazdu AICA, Warszawa Muzeum Narodowe
1961 Wystawa Rzeźby Polskiej XX w., Wilanów Muzeum Narodowe
Międzynarodowa Wystawa Rzeźby, Paryż Muzeum im. A. Rodina
1961/62 Wystawa Rzeźby z cyklu „Polskie Dzieło Plastyczne w XV-lecie PRL”, Warszawa Muzeum Narodowe-nagroda I stopnia
Prace w Muzeach Narodowych w Warszawie i Krakowie, w Muzeum Pomorza Zachodniego w Szczecinie, Muzeum Wojska Polskiego w Warszawie oraz w zbiorach MKiS.

Słowa i określenia, podobnie jak tyle innych rzeczy, zużywają się i tanieją. Nie zawsze zaś na ich miejsce pojawiają się nowe, równie celne, równie zgodne z sensem określanych zjawisk. Takim to słowem, które musi jednak być użyte przy charakteryzowaniu rzeźbiarskiej twórczości Zofii Woźnej jest: klimat. Szczególny to klimat, choć daleki od jakiegokolwiek osobliwości. Składa się nań atmosfera ciepła, nierzadko tkliwości — choć nie sentymentalnej. Intymności — choć pozbawionej akcentów ekshibicjonizmu. Pogody — choć tak obcej krzykliwym efektem płytkiej wesołości. Klimat ten trwa, jest uchwytany we wszystkich bodaj rzeźbach Zofii Woźnej, choć dla każdego widza spostrzeżeniem oczywistym będzie stwierdzenie zasadniczej przemiany stylowej, która się w ostatnich latach w twórczości tej artystki dokonała. Może to być miarą, jak bardzo osobiste są owe cechy ogólne, jak bardzo własny ów klimat.

Modelami wcześniejszych rzeźb Zofii Woźnej — głów przede wszystkim — bywały rozmaite „egzemplarze ludzkie”: małe dzieci, których świadomość dopiero się budzi i dziewczęta, zatopione w kontemplacji swojej młodej urody; zuchowaci młodzieńcy i ludzie starsi, dotknięci już goryczą losu. Wszystkim im jednak umiała artystka nadać cechy jakiegoś swoistego spokoju, piętno trwania. Jeśli zastanowić się, dzięki jakim środkom, jakim sposobom artystycznym dokonuje tego rzeźbiarka — przychodzi refleksja, iż chyba dzięki cnotce rezygnacji. Dzięki tak cennej dla rzeźbiarza umiejętności odrzucania rzeczy zbędnych, obserwacji przypadkowych, efektów zewnętrznych. Powściągliwość ta sprawia, że niektóre z rzeźb, jak np. postać Lei Gebirtig, osiągają taki stopień skupienia, koncentracji wyrazu, że kształt stworzony rękami artystki osiąga prawdziwość wyższą i pełniejszą, niż ta, którą dają jakiegokolwiek znamiona zewnętrznego podobieństwa.

Ma swoją wymowę fakt, że mówiąc o twórczości Zofii Woźnej łatwiej i naturalniej nasuwają się na myśl określenia dotyczące treści jej dzieł, ich ludzkiego znaczenia, niż słowa opisujące formę plastyczną. Na jedną z takich cech ludzkich trzeba tu zwrócić uwagę — jest nią bezinteresowność. Na wystawie znajdują się szkice koncepcyjne pomnika Janusza Korczaka; niektóre z nich mogą mieć inne tytuły, ale o to mniejsza. Idea tego monumentu absorbuje artystkę już od wielu lat; powstało już wiele wariantów, a wciąż jeszcze ten najwłaściwszy jest poszukiwany. Wciąż rzeźbiarka szuka najtrafniejszej formy, najcelniejszego znaku dla upamiętnienia człowieka, który stał się symbolem dobroci tak wielkiej, tak całkowitej, że próg życia trwania jej i oddziaływania nie przerwał. Nie jest to często spotykane zjawisko, by artysta przez lata całe wznosił, konstruował pomnik — z własnej potrzeby.

Odrębną stronę twórczości Zofii Woźnej ukazują zgromadzone na wystawie gwasze. Przypominają, że artystka, jeszcze zanim podjęła swą działalność rzeźbiarską, uprawiała — począwszy od czasu swych stu-

diów w krakowskiej Akademii — malarstwo. Ważniejsze wszakże, niż to przypomnienie są walory artystyczne samych prac malarskich. Są to małe formatem, czasem wręcz maleńkie studia motywów nadmorskich, wnętrz, pejzaży, niekiedy postaci. Pochodzą one z lat czterdziestych i pięćdziesiątych, zdają się więc wskazywać, iż artystka po-niechala ostatnio uprawiania tej gałęzi sztuki. Szkoda, gdyż prace, które możemy oglądać na wystawie wykazują — przy całej skromności zewnętrznej ich aparycji — subtelność a nawet wyrafinowanie kolorystyczne, umiejętność znajdowania bodźca twórczego w motywie na pozór blahym i codziennym — jednym słowem wskazują na autentyczną kulturę malarską.

Na koniec — wspomnienie. Dosyć już odległe w czasie, a jeszcze bardziej — w przestrzeni. Kiedy wystawa sztuki polskiej prezentowana była w dalekich indyjskich miastach miałem możliwość obserwowania reakcji tamtejszych widzów na poszczególne dzieła, któreśmy im pokazywali. Widzów wychowanych w innej tradycji artystycznej, przywykłych do własnego, jakże odrębnego, świata sztuki. Otóż rzeźba „Antek”, dzieło Zofii Woźnej, które znajdowało się między polskimi eksponatami, należało do tych obiektów, które przyciągały uwagę, budziły zrozumienie i sympatię; tych, których treści zamknięte przez artystę w formie widzialnej, w kształcie konkretnym, nie zagubiły się podczas dalekiej podróży.

Jeśli by zapytał ktoś, czy w tym stwierdzeniu zawarta jest ocena wartości artystycznej dzieła, odpowiedziałbym pytaniem — czy wskazana wartość jest artystycznie obojętna?

ANDRZEJ JAKIMOWICZ

RZEŻBA

Z CYKLU „REMINISCENCJE”

1. Lea Gebirtig — Żydowska pieśnarka ludowa, 1938—1957 brąz, wys. 70
2. Trzy pokolenia, 1946, brąz, 28 × 26
3. Szkic do pomnika, 1946, brąz, wys. 56
4. Oświęcim I, 1946, brąz, 22 × 20
5. Oświęcim II, 1946, cement, 28 × 18
6. Tryptyk, 1946, gips, 96 × 52
7. Akt leżący, 1946, brąz, wys. 35
8. Akt siedzący, 1946, brąz, 21 × 20
9. Fragment projektu pomnika w Oświęcimiu, 1951/1952, gips, 100 × 80
10. Refleksja, 1961/1962, beton, 80 × 80
11. Epitafium, 1962, beton, 90 × 75
12. Fragment pomnika Żydów pomordowanych, 1962, brąz, wys. 200, skala 1:2 wł. Ministerstwa Kultury i Sztuki
13. Oświęcim III, 1962, polny granit, 80 × 60
14. Pamięci Janusza Korczaka I, 1946, brąz, wys. 52
15. Pamięci Janusza Korczaka II, 1959, beton, wys. 175, wł. Komitetu Korczakowskiego przy Zarządzie Głównym T.P.D. w Warszawie
16. Pamięci Janusza Korczaka III, 1961, beton, wys. 210
17. Pamięci Janusza Korczaka IV — Ostatnia droga, 1961/62, gips, wys. 230
18. Madonna I, 1946, brąz, wys. 38
19. Pieląca 1950, gips, wys. 35 × 30
20. Powitanie narodzin, 1946, brąz, 29 × 16
21. Dziecko w kąpieli, 1946, brąz, 15 × 14
22. Mali zapaśnicy, 1947, brąz, wys. 25
23. Akt, 1947, brąz, wys. 35
24. Nastka, 1947, brąz, wys. 38, wł. Prezydium Rady Narodowej m. Warszawy
25. Głowa W. L., 1947, brąz, wys. 48, wł. Rady Państwa
26. Portret poety B.K.D., 1947, brąz, wys. 46, wł. Ministerstwa Kultury i Sztuki
27. Głowa malarki J. T., 1947—1952, brąz, wys. 45
28. Nefretete z Żoliborza I, 1948, brąz, wys. 40
29. Nefretete z Żoliborza II, 1948, brąz, wys. 40, wł. Ministerstwa Kultury i Sztuki
30. Nefretete z Żoliborza III, 1949/1950, brąz, wys. 43, wł. Muzeum Narodowego w Warszawie
31. Wojtuś, 1949, brąz, wys. 33, wł. Ministerstwa Kultury i Sztuki

32. Hanusia — matka, 1949, cement, wys. 108
33. Chopinowi-projekt rzeźby ogrodowej, 1949/1950, gips, 62 × 50
34. Głowa kobieca, 1949/1951, brąz, 62 × 50, wł. Muzeum Narodowego w Warszawie
35. W pochodzie pokoju, 1950, żeliwo, wys. 110, wł. Muzeum Wojska Polskiego w Warszawie
36. Antek, 1950—1952, brąz, wys. 40, wł. Ministerstwa Kultury i Sztuki
37. Matka Irenie Kwiatkowskiej, 1950—1963, gips, 110 × 90 × 95
38. Uczennica, 1951, brąz, wys. 39, wł. Ministerstwa Kultury i Sztuki
39. „Jasia” Małgorzata Fornalska, 1951, gips, wys. 49, wł. Ministerstwa Kultury i Sztuki
40. Projekt pomnika w Oświęcimiu I, 1956, gips, wys. 65, wł. Muzeum w Oświęcimiu
41. Projekt pomnika w Oświęcimiu II, 1956, gips, wys. 60, wł. Muzeum w Oświęcimiu

Z CYKLU „MORZE”

42. Krysia, 1958, brąz, 37 × 31, wł. Muzeum Narodowego w Warszawie
43. Na plaży I, 1958, brąz, 42 × 33
44. Na plaży II, 1959, beton, 80 × 65
45. Dziewczyna na plaży, 1959, brąz, 45 × 43
46. Dal, 1960, żeliwo, 160 × 110, wł. Muzeum Narodowego w Warszawie
47. Zasiuchane, 1960, beton, 85 × 55
48. Spotkanie, 1960/1961, beton, 145 × 72, wł. Muzeum Pomorza Zachodniego w Szczecinie
49. Samotność, 1961, beton, 150 × 121, wł. Prezydium Rady Narodowej w Warszawie
50. Czesząca, 1961, cement, 27 × 26
51. Macierzyństwo, 1960, beton, 155 × 65, wł. Muzeum Narodowego w Krakowie
52. Brzemienna, 1960, żeliwo, 100 × 90, wł. Muzeum Narodowego w Warszawie

Z CYKLU „KONCERTY”

53. Skrzypaczka, 1961, beton, 150 × 110, wł. Muzeum Narodowego w Krakowie
54. Spiewaczka, 1962, brąz, wys. 50
55. Jolanta, 1962, brąz, wys. 132
56. Spółdziwięk kamieni I, 1962, granit, 90 × 40
57. Spółdziwięk kamieni II, 1962, granit, 70 × 40
58. Spółdziwięk kamieni III, 1962, granit, 45 × 40
59. Spółdziwięk kamieni IV, 1962, granit, 45 × 25
60. Spółdziwięk kamieni V, 1962, granit, 30 × 15
61. Matka, 1963, marmur, 125 × 100 × 90

MALARSTWO

1. Felicja Głowacka, 1948, gwasz, 32 × 23
2. Felicja Głowacka, 1948, gwasz, 17 × 15
3. Felicja Głowacka, 1953, kredka, 17 × 15
4. Felicja Głowacka, 1953, kredka, 24 × 21
5. W Ustce I, 1948, gwasz, 11 × 7
6. W Ustce II, 1948, gwasz, 11 × 19
7. W Ustce III, 1948, gwasz, 12 × 10
8. W Ustce IV, 1948, gwasz, 12 × 10
9. W Ustce V, 1948—1949, gwasz, 21 × 14
10. W Ustce VI, 1948—1949, gwasz, 19 × 15
11. W Ustce VII, 1948—1949, gwasz, 21 × 16
12. W Ustce VIII, 1949, gwasz, 13 × 10
13. W Ustce IX, 1949, gwasz, 15 × 10
14. W Ustce X, 1949, gwasz, 20 × 15
15. W Ustce XI, 1949, gwasz, 21 × 18
16. W Ustce XII, 1949, gwasz, 21 × 18
17. W Ustce XIII, 1949, gwasz, 32 × 22
18. W Ustce XIV, 1949, gwasz, 18 × 12
19. Ustka — w porcie węglowym I, 1948, gwasz, 22 × 15
20. Ustka — w porcie węglowym II, 1948, gwasz, 39 × 28
21. Ustka — w porcie węglowym III, 1949, gwasz, 12 × 5
22. Ustka — w porcie węglowym IV, 1949, gwasz, 15 × 15
23. Ustka — w porcie węglowym V, 1949, gwasz, 15 × 10
24. Ustka — w porcie węglowym VI, 1949, gwasz, 14 × 13
25. Ustka — w porcie węglowym VII, 1949, gwasz, 21 × 15
26. Ustka — w porcie węglowym VIII, 1949, gwasz, 14 × 15
27. Ustka — w porcie węglowym IX, 1949, gwasz, 15 × 12
28. Ustka — w porcie węglowym X, 1949, gwasz, 20 × 14
29. Ustka — w porcie węglowym XI, 1949, gwasz, 25 × 21
30. Ustka — w porcie węglowym XII, 1949, gwasz, 13 × 11
31. Ustka — w stoczni I, 1949, gwasz, 17 × 15
32. Ustka — w stoczni II, 1949, gwasz, 26 × 20
33. Ustka — holownik „Jaś”, 1949, gwasz, 28 × 21
34. W Słupsku niedziela, 1949, gwasz, 35 × 25
35. Sopot — molo I, 1949, gwasz, 20 × 13
36. Sopot — molo II, 1949, gwasz, 15 × 14
37. Sopot — molo III, 1949, gwasz, 31 × 24

38. Martwa natura, 1949, olej, 17 × 14
39. Martwa natura, 1949, olej, 18 × 15
40. Chora, 1949, gwasz, 15 × 12
41. Dziewczyna I, 1949, gwasz, 15 × 11
42. Dziewczyna II, 1949, gwasz, 9 × 6
43. Na tarasie, 1949, gwasz, 17 × 15
44. Pływanie pod wodą, 1949, gwasz, 30 × 21
45. Na czarnym stole, 1949, olej, 23 × 17
46. Przy stole, 1949, olej, 10 × 9
47. Fortepian, 1949, olej, 15 × 13
48. Dziecko bułgarskie, 1953, kredka, 17 × 14

Lea Gebirtlg
żydowska pieśniarka
ludowa, 1938—1957

Głowa kobieca 1949—1951

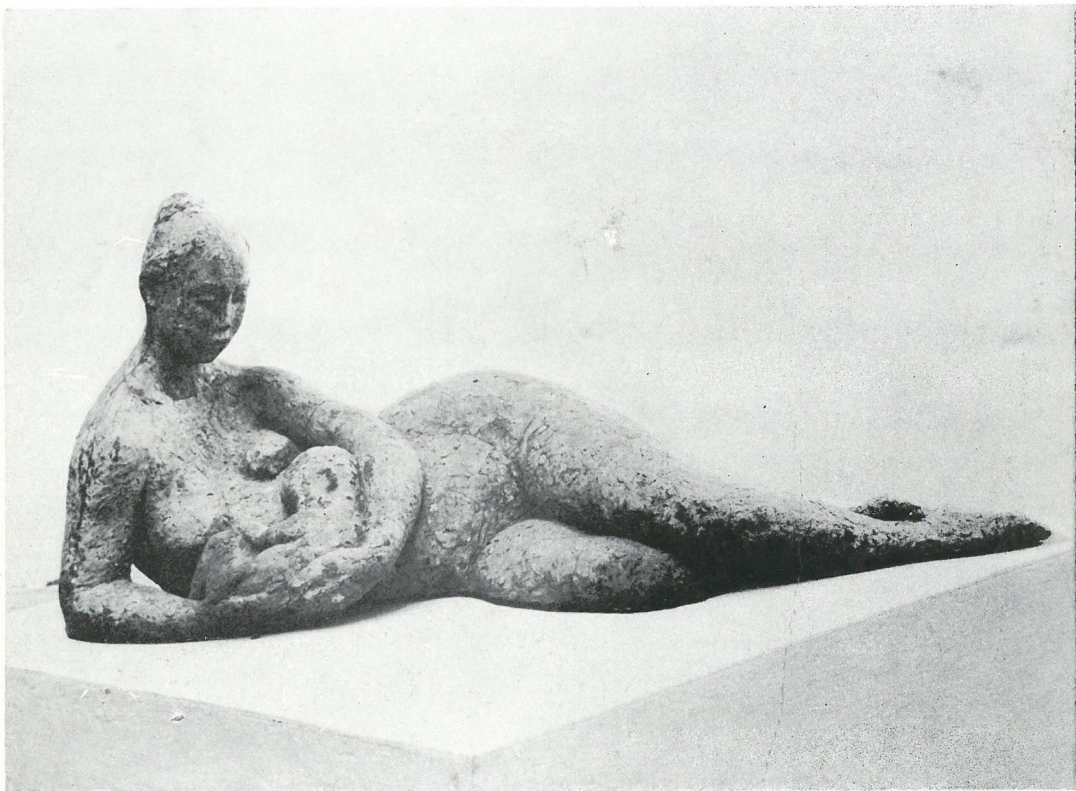

Nefretete z Zoliborza, 1949—1950
Antek, 1950—1952

Macierzyństwo, 1960

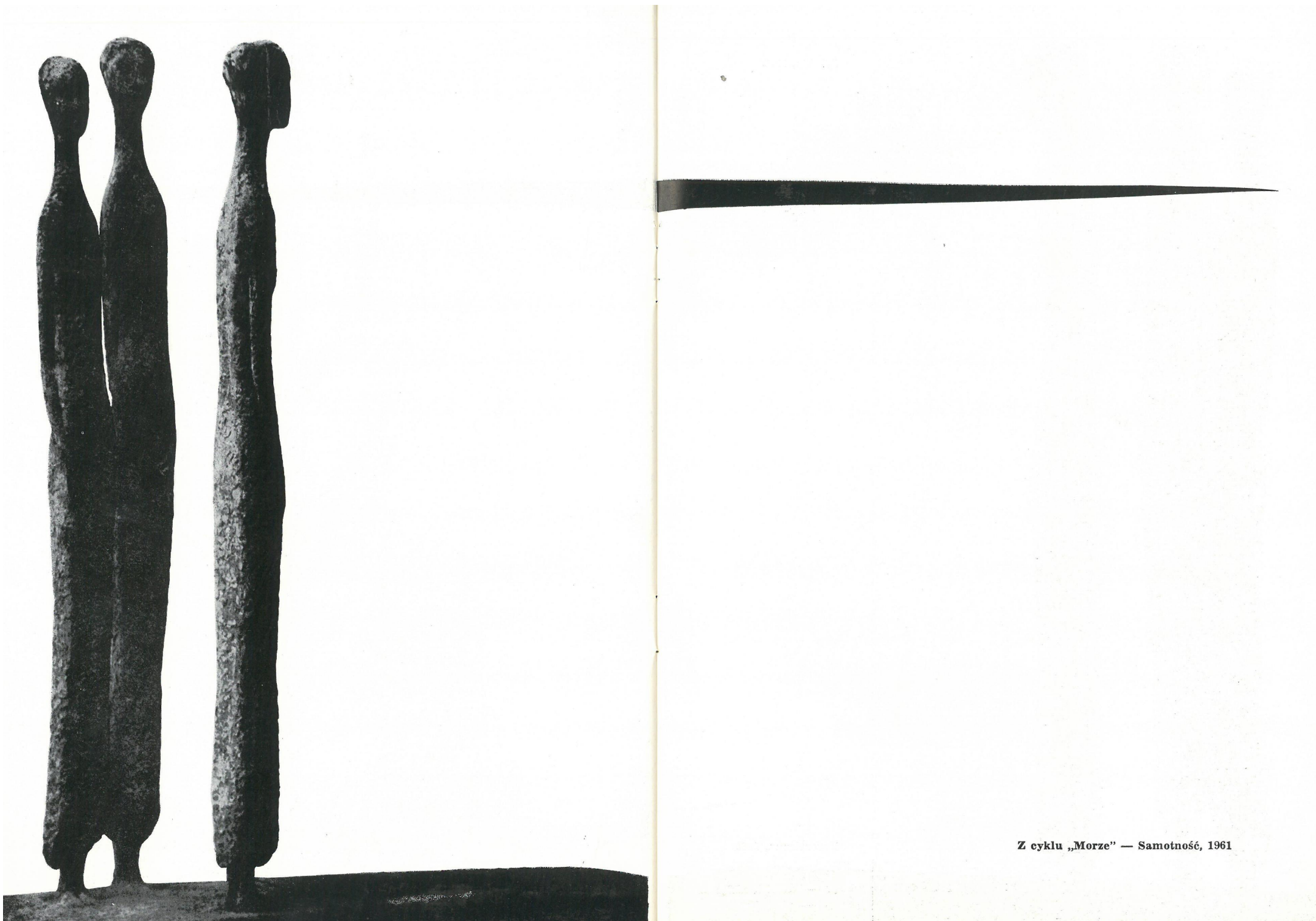
Z cyklu „Morze” — Dal, 1960

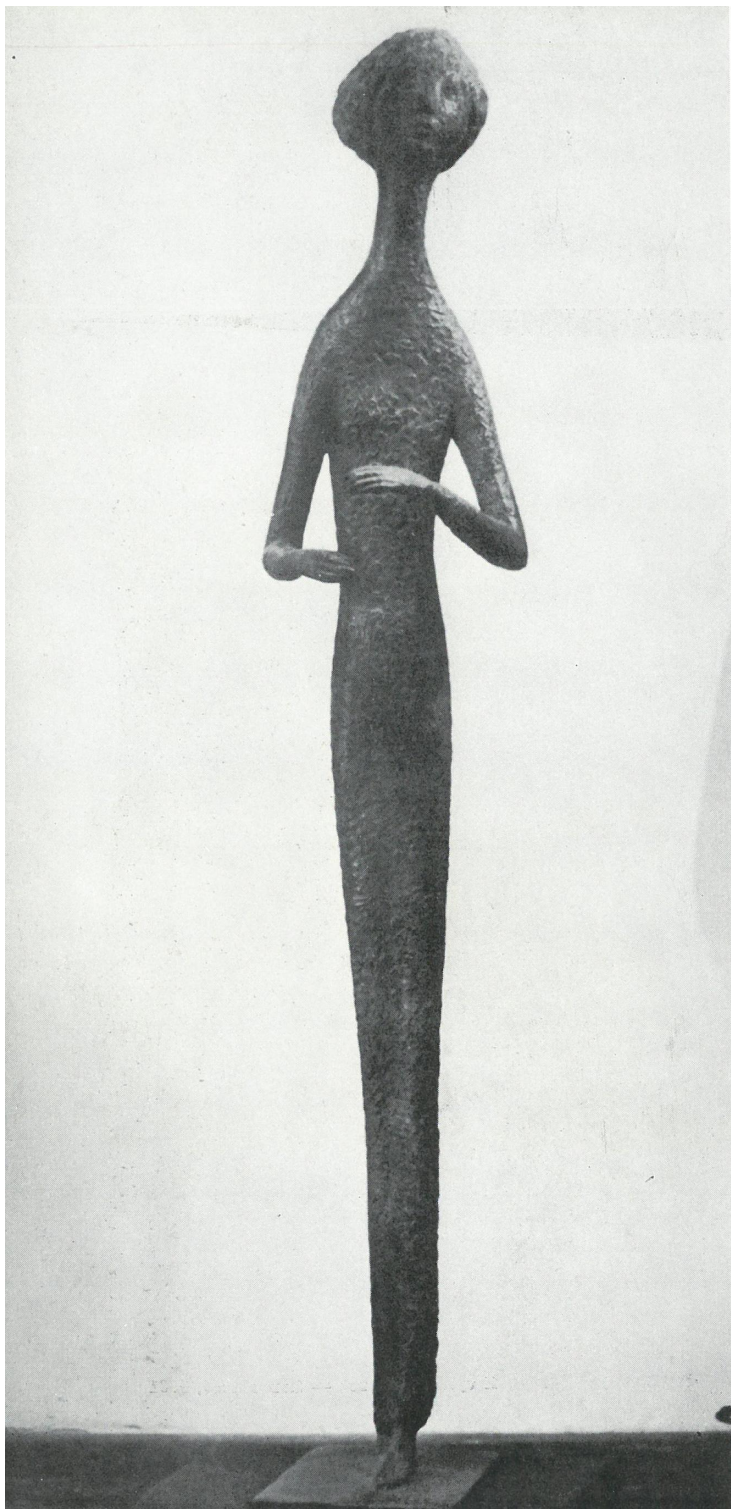
Z cyklu „Morze” — Spotkanie, 1960—1961

— Z cyklu „Koncerty” — Skrzypaczka, 1961

Z cyklu „Morze” — Samotność, 1961

Jolanta, 1962

Brzemienna, 1960

Spóldźwięk kamieni, 1962

Pamięci Janusza Korczaka III, 1961

Projekt ekspozycji: Józef Mroszczak
Projekt plakatu: Barbara Zbrożyna
Redakcja katalogu: Tamara Bryjowa (CBWA)
Opracowanie graficzne katalogu: Barbara Zbrożyna
Redakcja techniczna: Jan Heydrich (CBWA)
Zdjęcia do katalogu: Adolf Duszek, Ewa Kozłowska-Tomeczyk,
Jerzy Langda, Zofia Tomaszewska.

D.R.P. Zam. 285 63 Cena zł 15
L-19

